

3. Шпомер А. Поняття, ознаки та функції ліцензування певних видів господарської діяльності в Україні / А. Шпомер // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 12. – С. 77–80.
4. Ионова Ж. А. Правовые проблемы легитимации предпринимательства / Ж. А. Ионова // Государство и право. – 1997. – № 5. – С. 46–50.
5. Государственное управление : проблемы теории, истории, практики, преподавания. – Ростов н/Д : Изд-во Ростов. ун-та, – 1993. – 87 с.
6. Тихомиров Ю. А. Курс административного права и процесса / Ю. А. Тихомиров. – М. : НОРМА, 1998. – 798 с.
7. Шеваріхін А. О. Адміністративно-правові проблеми ліцензування господарської діяльності органами внутрішніх справ : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / А. О. Шеваріхін. – К., 2003. – 20 с.
8. Шпомер А. Ліцензування господарської діяльності як засіб державного регулювання економіки / А. Шпомер // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 2. – С. 41–44.
9. Про Концепцію розвитку державної системи ліцензування підприємницької діяльності за її видами [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 23 верес. 1996 р. № 1164. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1164-96-%EF>.
10. Галянтьч М. Ліцензування підприємницької діяльності (деякі проблеми) / М. Галянтьч, Н. Левшукова // Право України. – 1993. – № 5–6. – С. 27–29.
11. Багандов А. Б. Лицензионное право : учеб. -практ. пособие / А. Б. Багандов ; под ред. Ю. А. Дмитриева. – М. : Эксмо, 2004. – 640 с.
12. Шестак Л. В. Ліцензування як адміністративно-правовий інститут : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Л. В. Шестак. – Ірпінь, 2005. – 20 с.

Надійшла до редколегії 25.02.2011

ВАСИЛЬЕВА Т. С. ЛИЦЕНЗИРОВАНИЕ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КАК ОТДЕЛЬНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМА

Исследовано лицензирование хозяйственной деятельности как отдельное направление административно-правового режима, направленный на обеспечение прав и интересов человека и граждани-на, национальной, государственной и общественной безопасности.

VASILJEVA T. LICENSING OF ECONOMIC ACTIVITY AS A SEPARATE DIRECTION OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL MODE

Licensing of economic activity as separate direction of the administrative and legal mode directed on the providing of rights and interests of man and citizen, national, state and public safety is researched.

УДК 342.51

С. Ю. ЛЮБИМОВА,

здобувач

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Охарактеризовано наукові підходи до визначення поняття суб'єкта адміністративного права. Акцентовано увагу на поділі суб'єктів адміністративного права на види. Виходячи з предмета адміністративно-правового регулювання визначено поняття та особливості суб'єктів господарювання як суб'єктів адміністративного права, уточнено їх адміністративно-правовий статус.

Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р., ознаменувала нову епоху, відповідно до якої людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Власність зобов'язує.

Власність не повинна використовуватися на шкоду людині і суспільству. Держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. При цьому зазначається, що держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права

власності й господарювання, що всі суб'єкти права власності рівні перед законом [1].

Необхідно відзначити, що проголошення незалежності України та прийняття Конституції України, положення якої сприяли розвитку ринкової економіки в нашій державі, а також визначили основи забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, рівність усіх суб'єктів перед законом, обумовили суттєве оновлення теорії і практики галузевої юриспруденції. Водночас, поряд із зазначеними позитивними тенденціями, дослідженню місця та особливостей суб'єктів господарювання в системі суб'єктів адміністративного права у сучасній адміністративній науці не приділялось достатньої уваги.

Окремі питання визначення поняття та кола суб'єктів адміністративного права були предметом наукових досліджень В. Б. Авер'янова, А. І. Єлистратова, С. В. Ківалова, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, Є. В. Курінного, Т. О. Мацелика, С. Г. Стеценка, Ц. А. Ямпольської та багатьох інших науковців. Натомість розвиток ринкової економіки обумовив кардинальні зміни складу суб'єктів та змісту об'єктів адміністративно-правових відносин. На даний час виникли нові, раніше не характерні для адміністративно-правових відносин правосуб'єктні властивості, що відзначаються створенням нового класу приватних власників – суб'єктів господарювання, суттєвим зменшенням частки прямого та збільшення непрямого регулювання господарських відносин засобами адміністративного права. Правовідносини між суб'єктами публічного управління та приватними підприємствами суттєво змінилися, що викликає необхідність по-новому розглянути положення щодо місця суб'єктів господарювання в системі суб'єктів адміністративного права, переглянути взаємозв'язок публічного і приватного права. Правильне вирішення питання щодо суб'єктів адміністративного права впливає на визначення адресатів його норм, визначення обсягу їх прав та обов'язків.

Саме тому метою даної статті є уточнення теоретичного поняття та особливостей суб'єктів господарювання в системі суб'єктів адміністративного права. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі основні завдання: визначити поняття суб'єктів адміністративного права, їх класифікацію, а також особливості системи суб'єктів адміністративного права на сучасному етапі розвитку нашої держави та на підставі цього з'ясувати сутність і поняття

суб'єктів господарювання як суб'єктів адміністративного права, визначити їх особливості та адміністративно-правовий статус.

Відзначимо, що проблема визначення конкретного місця того чи іншого суб'єкта в системі суб'єктів адміністративного права безпосередньо пов'язана з проблемою самих суб'єктів права, тому логічно розглядати поняття «суб'єкта адміністративного права» насамперед через призму поняття «суб'єкт права».

Поняття «суб'єкт права» є соціально-правовою категорією, яка існує лише в правовій дійсності та якій властивий різний зміст із специфічними галузевими особливостями [2, с. 5]. В. М. Хропанюк та В. І. Шанін під суб'єктом права розуміють окремих людей або їх організацію, які відповідно до норм права мають здатність бути учасниками правових відносин [3, с. 144]. В. В. Копейчиков зазначає, що суб'єкт права – це учасник правових відносин, який має суб'єктивні права та виконує юридичні обов'язки [4, с. 192].

С. С. Алексєєв визначає види суб'єктів права, до яких відносить: 1) особу–учасника суспільних відносин (індивід, організація), яка може бути носієм суб'єктивних прав та обов'язків (для цього їй мають бути притаманні певні якості, пов'язані зі свободою волі людини, колективу людей); 2) особу, яка реально здатна брати участь у правовідносинах, набула якості суб'єкта права завдяки юридичним нормам [5, с. 138–139].

У правничій літературі прийнято поділяти всіх суб'єктів права на три основні групи: 1) індивіди; 2) організації; 3) громадські (громадсько-територіальні) утворення [5, с. 147]. Але дане формулювання є, як правило, загальною схемою визначення видів суб'єктів права, а в кожній окремій галузі права вид таких суб'єктів повинен бути конкретизованим. Крім того, саме на основі загальнотеоретичного поняття «суб'єкт права» побудовані галузеві поняття суб'єктів права. При цьому поняття «суб'єкт адміністративного права» не є винятком із зазначеного правила.

Суб'єкти адміністративного права – це учасники суспільних відносин, які мають суб'єктивні права та виконують юридичні обов'язки, встановлені адміністративно-правовими нормами [6, с. 114]. На думку С. Г. Стеценка, суб'єкт адміністративного права – це особа, яка має певні права та обов'язки, сформульовані в нормах адміністративного права, і може вступати в адміністративно-правові відносини [7, с. 89].

Д. М. Бахрах вважає, що під суб'єктами адміністративного права необхідно розуміти учасників управлінських відносин, які адміністративно-правовими нормами наділені правами і обов'язками, здатністю вступати в адміністративні правовідносини. Правовідносини, вважає вчений, є основним каналом реалізації правових норм, тому носій прав і обов'язків стає суб'єктом правовідносин, і взагалі, коло тих і інших збігається [8, с. 7].

Таким чином, суб'єкт адміністративного права – це особа, яка має певні права та юридичні обов'язки, встановлені адміністративно-правовими нормами, і може вступати в адміністративно-правові відносини.

Адміністративне право відрізняється від інших галузей права багатоманітністю суб'єктів. До суб'єктів адміністративного права відносять: 1) фізичних осіб – громадян України, іноземців, осіб без громадянства; 2) юридичних осіб – органи виконавчої влади, будь-які інші державні органи, органи місцевого самоврядування, об'єднання громадян, підприємства, установи, організації (в особі їх керівників, які очолюють органи управління цих підприємств, установ, організацій); 3) колективних суб'єктів (утворення), які не мають ознак юридичної особи, але нормами адміністративного права тією чи іншою мірою наділені правами і обов'язками: структурні підрозділи державних і недержавних органів, підприємств, установ, організацій, деякі інші громадські утворення (на кшталт загальних зборів громадян за місцем проживання) [9, с. 193].

Відзначимо, що загалом для оптимальної класифікації суб'єктів адміністративного права на певні види (групи) в науковій літературі висловлювалися різні підстави. Так, А. І. Єлистратов на початку XIX ст., досліджуючи публічні адміністративні правовідносини, визначив, що юридичні відносини встановлюються лише між людьми, а тому суб'єктами публічних відносин можуть бути лише люди, посадові особи, наділені підзаконною владою управління. До суб'єктів права він відносив об'єднання осіб, які організовані певним чином (земство, містогромада); об'єднані суспільними інтересами окремих місцевостей (селянські та міщанські громади); об'єднані інтересами окремі групи людей; громади, об'єднані спільною справою (університет). Приватні особи, за твердженням автора, також виступають суб'єктами права [10, с. 17].

У радянський період підхід до суб'єктів адміністративного права визначався тогочасною су-

спільно-правовою свідомістю. Так, Ц. А. Ямпольська підкреслювала, що в адміністративному праві виділяються три основні групи суб'єктів: – органи держави та їх агенти; громадські організації та їх органи; громадяни [11, с. 10]. І. Євтихійєв до кола суб'єктів радянського адміністративного права включав органи радянського державного управління, їх посадових осіб, громадські організації та громадян [12, с. 9, 10].

Фахівці адміністративного права в сучасний період визначають, що суб'єктів адміністративного права можна також поділити на два або відповідно на три види: 1) індивідуальні (громадяни України, іноземці, особи без громадянства, біженці) та 2) колективні (органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування; підприємства, установи, організації незалежно від форми власності; громадські організації, релігійні організації тощо) [13, с. 18]. За іншим підходом виділяють такі види суб'єктів: 1) фізичні особи; 2) юридичні особи; 3) колективні суб'єкти (утворення) [9, с. 185; 14, с. 146]. В. К. Колпаков суб'єктами адміністративного права називає: 1) Президента України; 2) органи державної виконавчої влади; 3) державних службовців як суб'єктів, у діяльності яких об'єктивізуються повноваження державних органів управління; 4) громадян України, іноземців, осіб без громадянства; 5) органи місцевого самоврядування; 6) об'єднання громадян; 7) суб'єктів підприємницької діяльності [15, с. 101].

Враховуючи викладене, не можна не погодитися з думкою Т. О. Мацелика, який висловлює тезу про те, що перелік суб'єктів адміністративного права на даний час залежить від предмета правового регулювання цієї галузі.

Т. О. Мацелик, продовжуючи свою думку, зазначає, що якщо у радянський період предмет адміністративного права розглядали як відносини сфери державного управління або виконавчо-розпорядчої діяльності, то відповідно і коло суб'єктів адміністративного права визначається науковцями виходячи зі структури предмета правового регулювання галузі.

Однак у систему суспільних відносин, які становлять предмет сучасного українського адміністративного права, дедалі більше учених вважають за необхідне включити відносини, які виникають:

– у процесі управлінської та організаційної діяльності публічної адміністрації, до яких можна віднести й відносини адміністративних послуг;

– під час правоохоронної діяльності публічної адміністрації. Це відносини, пов'язані з охороною та захистом, притягненням до адміністративної або дисциплінарної відповідальності;

– у процесі адміністративного судочинства [16, с. 162].

У цьому контексті слушною є думка В. В. Галуцька, який зазначає, що в сучасних умовах власники майна – суб'єкти господарювання та особи, які здійснюють управління ним, – потребують: 1) реального відшкодування збитків, які завдані власникам суб'єктів господарювання; 2) створення та підтримки стабільного, ліберального правового режиму зайняття підприємницькою діяльністю; 3) прийняття нормативно-правових актів, які забезпечували б динамічне примноження власності; 4) викорінення організованої кримінальної злочинності; 5) дійсної рівності всіх форм власності у сфері господарювання; 6) максимального зниження переліку видів діяльності, які підлягають ліцензуванню; 7) проведення прозорих і відкритих тендерів, припинення ускладнення умов їх проведення; 8) викорінення корупції серед широкого загалу службових і посадових осіб органів державної влади; 9) створення дійсно незалежної, неупередженої та не підвладної корупції системи судочинства; 10) забезпечення умов для самоохорони права власності [17, с. 114].

Саме через зазначені та деякі інші питання між органами публічної влади в особі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування і суб'єктами господарювання виникають відносини, які мають адміністративний характер, що обумовлюється, по-перше, тим, що в цих відносинах органи виконавчої влади і місцевого самоврядування не є суб'єктами, наділеними господарською компетенцією, а являють собою органи публічної влади; по-друге, їх діяльність у сфері господарювання пов'язана з публічно-владними повноваженнями, а саме: з виконанням управлінських функцій щодо суб'єктів господарювання (регулювання господарської діяльності та контролем за нею) та з наданням суб'єктам господарювання адміністративних послуг (ліцензування, патентування, реєстрація тощо) [18, с. 10]. Раціональне використання заходів державного впливу на сферу господарювання дає можливість узгоджувати приватні інтереси конкретних суб'єктів господарювання з публічно-правовими інтересами усього суспільства. Держава під час регламен-

тації господарської діяльності затверджує публічні засади та державний інтерес, одночасно узгоджуючи його з приватними інтересами суб'єктів господарювання.

Таким чином, ринкові засади економіки України обумовлюють те, що на даний час суб'єкти господарювання посідають важливе місце в системі суб'єктів адміністративного права. Саме завдяки їм створюється національний валовий продукт, відбувається дотримання чи не дотримання матеріальних стандартів для громадян України.

Відповідно до ч. 1 ст. 55 Господарського кодексу України суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію, мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями. Частина 2 ст. 55 ГК розрізняє такі категорії суб'єктів: 1) господарські товариства – юридичні особи, створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до Господарського кодексу України, а також інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані в установленому законом порядку; 2) громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до закону як підприємці [19].

На підставі викладеного уточнення методологічних засад із досліджуваних питань дозволяє визначити особливості суб'єктів господарювання в системі суб'єктів адміністративного права. На нашу думку, до таких можна віднести:

1. Суб'єктами господарювання є юридичні особи та фізичні особи-підприємці, які відповідно до законодавства здійснюють діяльність у сфері суспільного виробництва, пов'язану з організацією використання майна з метою виготовлення і реалізації продукції, виконання робіт і надання господарських послуг.

2. Метою їх діяльності є отримання доходу, що може бути виражене як у грошовій, так і в негрошовій формі.

3. Господарська діяльність суб'єктів господарювання здійснюється у межах та відповідно до правил (вимог), установлених державою, оскільки держава здійснює регулювання всіх сфер суспільної діяльності, що полягає у застосуванні комплексу адміністративних заходів (контролю, нагляду, відповідальності тощо) за виробничими процесами, ринками товарів,

робіт, послуг з метою захисту інтересів споживачів та запобігання правопорушенням у цих сферах й іншим кризовим явищам. Основними засобами регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є: державне замовлення; ліцензування, патентування і квотування; сертифікація та стандартизація; застосування нормативів та лімітів; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій.

4. Відсутність у суб'єктів господарювання власних зовнішніх державно-владних повноважень. Лише у передбачених законодавством випадках вони можуть виконувати делеговані повноваження органів виконавчої влади. Так, наприклад, згідно зі ст. 49 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, яка є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, може делегувати саморегульвній організації, що є господарюючим суб'єктом такі повноваження: збирання, узагальнення та аналітичне оброблення даних щодо провадження відповідного виду професійної діяльності; проведення перевірок прова-

дження відповідного виду професійної діяльності, дотримання вимог законодавства про цінні папери, правил, стандартів професійної поведінки; подання їй обов'язкового для розгляду клопотання про припинення (зупинення) дії ліцензії на провадження професійним учасником фондового ринку певного виду діяльності; сертифікація фахівців фондового ринку; видача ліцензій особам, які здійснюють професійну діяльність на фондовому ринку.

Отже, під суб'єктами господарювання як суб'єктами адміністративного права пропонуємо розуміти юридичних осіб, колективних суб'єктів господарювання, які не мають статусу юридичної особи, фізичних осіб-підприємців, які відповідно до законодавства здійснюють діяльність, спрямовану на отримання доходу у сфері суспільного виробництва, пов'язану з організацією використання майна з метою виготовлення і реалізації продукції, виконання робіт і надання господарських послуг, функціонують у межах та відповідно до правил (вимог), установлених державою, реалізують суб'єктивні права та виконують суб'єктивні обов'язки, передбачені адміністративним законодавством.

Список використаної літератури

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Якимов А. Ю. Статус суб'єкта права (теоретические вопросы) / А. Ю. Якимов // Государство и право. – 2003. – № 4. – С. 5–10.
3. Хропанюк В. Н. Теория государства и права / В. Н. Хропанюк, В. И. Шанин. – М. : Юрид. лит., 1993. – 280 с.
4. Загальна теорія держави та права / за ред. В. В. Копейчикова. – К. : Юрінком Інтер, 1997. – 284 с.
5. Алексеев С. С. Общая теория права : курс в 2 т. Т. 2 / Алексеев С. С. – М. : Юрид. лит., 1982. – 360 с.
6. Адміністративна юстиція України: проблеми теорії і практики. Настільна книга судді / [за заг. ред. О. М. Пасенюка]. – К. : Істина, 2007. – 608 с.
7. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : навч. посіб. / С. Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2007. – 624 с.
8. Бахрах Д. Н. Очерки теории российского права / Д. Н. Бахрах. – М. : Норма, 2008. – 288 с.
9. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. Т. 1. Загальна частина / [ред. колегія: В. Б. Аверьянов (голова) та ін]. – К. : Юрид. думка, 2007. – 592 с.
10. Елистратов А. И. Административное право / А. И. Елистратов. – М. : Тип. И. Д. Сытина, 1911. – 256 с.
11. Ямпольская Ц. А. Субъекты советского административного права : автореф. дис. на соискание учен. степени д-ра юрид. наук / Ц. А. Ямпольская. – М., 1958. – 38 с.
12. Евтихийев И. Административное право СССР / И. Евтихийев, В. Власов. – М. : Госюриздат, 1946. – 302 с.
13. Ківалов С. В. Адміністративне право України : навч.-метод. посіб. / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла. – Вид. 2-ге, перероб. і допов. – О. : Юрид. л-ра, 2002. – 312 с.
14. Основи адміністративного судочинства та адміністративного права : навч. посіб. / [за заг. ред. Куйбіди Р. О., Шишкіна В. І.]. – К. : Старий світ, 2006. – 576 с.
15. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.
16. Мацелик Т. О. Суб'єкти адміністративного права: поняття та види / Т. О. Мацелик // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2009. – № 3 (46). – С. 159–164.
17. Галуцько В. В. Адміністративно-правова охорона права власності в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Валентин Васильович Галуцько. – Х., 2009. – 486 с.

18. Кравцова Т. М. Адміністративно-правові засади здійснення державної політики у сфері господарювання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право» / Т. М. Кравцова. – Х., 2004. – 35 с.

19. Господарський кодекс України // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.

Надійшла до редколегії 10.03.2011

ЛЮБИМОВА С. Ю. ПОНЯТИЕ И ОСОБЕННОСТИ СУБЪЕКТОВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В СИСТЕМЕ СУБЪЕКТОВ АДМИНИСТРАТИВНОГО ПРАВА

Охарактеризованы научные подходы к определению понятия субъекта административного права. Акцентировано внимание на распределении субъектов административного права на виды. Исходя из предмета административно-правовой регуляции определено понятие и особенности субъектов предпринимательства как субъектов административного права, уточнен их административно-правовой статус.

LIUBIMOVA S. CONCEPT AND PECULIARITIES OF COMMERCIAL ENTITIES IN THE SYSTEM OF ADMINISTRATIVE LAW SUBJECTS

Scientific views on the definition of concept of administrative law subject are considered. Attention on kinds of administrative law subjects distributing is accented. On the basis of the subject of administrative and legal regulation a concept and features of commercial entities as administrative and legal subjects is determined, and also administrative and legal status of business entities is defined.

УДК 347.9

І. І. ДІТКЕВИЧ,

аспірант

Київського міжнародного університету

ЗМІСТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН ПРИ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРЕДСТАВНИЦТВІ

Досліджено питання стосовно адміністративних процесуальних правовідносин, що виникають при представництві: їх суб'єкти, передумови та підстави. Розглянуто особливості процесуально-правового положення представників та наводяться окремі види процесуального представництва.

Прийняття Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАСУ) [1], створення в Україні системи адміністративних судів свідчить про формування повноцінної адміністративної юстиції, зокрема адміністративного судочинства, завданням якого є захист прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, їх службових і посадових осіб.

Водночас питання розвитку та становлення адміністративного судочинства не залишалися поза увагою учених (їх розглядали В. К. Матвійчук, О. І. Хар, І. Б. Коліушко, Н. В. Александрова, А. Т. Комзюк, Р. С. Мельник, В. М. Бевзенко, О. В. Кузьменко, Т. О. Гуржій, Є. В. Курінний, М. М. Міхеєнко, Є. О. Харитоновна, О. І. Харитоновна тощо), однак наукові розробки зазначених вчених-адміністративістів

в основному спрямовані на визначення загальної концепції адміністративної юстиції в Україні, окреслення її функцій та визначення основних засад, тоді як дослідженню інституту процесуального представництва в адміністративному судочинстві достатня увага не приділялась.

Обравши для дослідження дану тему, автор статті ставить перед собою за мету визначити зміст адміністративно-процесуальних правовідносин при процесуальному представництві.

У загальній теорії права правовідносини визначаються як урегульовані нормами права, забезпечені державою вольові суспільні відносини, що втілюються в конкретному зв'язку між правовими і зобов'язаними суб'єктами [2, с. 523]. Подекуди правознавці називають їх результатом дії приписів норм права на відносини між різними суб'єктами [3, с. 224].